Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri:
în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachfolger; Anton Oppelik, J. Danneberg*, în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*: în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 283. Braşov, Vinerĭ, 22 Decemvre 1895.

Lămurire la „Lămurirĭ".

I.

Braşov, 21 Decemvre v.

„E vechiŭ şi bine bătut drumul în care umblăm" — esclamă autorul articolului „Lămurirĭ", din „Tribuna", ce l'am reprodus în numĕrul nostru de erĭ.

Cei ce au urmărit cu atenţiune activitatea „Tribunei" din Sibiiu dela 1884, anul înfiinţării ei. şi până adĭ vor trebui sĕ dea dreptate amintitului autor întru cât privesce vechimea, vor trebui însĕ de altă parte sĕ constate, că ea în aceştĭ doi-spre-dece anĭ, n'a umblat în tot-déuna pe drumul „cel vechiŭ şi bine bătut" de primul ei director Ioan Slavicĭ, că a fost un timp când a umblat şi pe alte drumurĭ, séu cel puţin s'a străduit sĕ producă *aparenţa*, că nu mai umblă pe drumul cel vechiŭ.

Acéstă abatere, reală orĭ şi numai fictivă, dela drumul bătut în cei cincĭ anĭ ai direcţiunei lui Slavicĭ, i-a fost impusă „Tribunei" de necesitate séu, ca sĕ vorbim cu terminii usitaţĭ de ea, de „sêmţêmêntul public" al Românilor, pe care acea direcţiune îl revoltase deja în primii doi anĭ ai debutării sale.

In anii aceştia 1884 şi 1885 se petrecuseră evenimente estra-ordinare ca serbarea centenariului lui Horia, rĕspândirea de peste munţĭ a cunoscutului „manifest cu litere roşii" şi espulsarea din România a Ardelenilor bănuiţĭ ca urzitorĭ ai manifestului.

Faţă cu aceste evenimente, directorul de atuncĭ al „Tribunei", — ne spun „Lămuririle" ei de adĭ — „*primise însărcinarea de a combate orĭ-şi-ce mişcare compromiţĕtóre pentru poporul român*".

Cum s'a degagiat el de „însărcinarea" şi de „angajamentul" sĕu scim prea bine cu toţii şi n'am voì sĕ mai resuscităm adĭ acest capitul trist şi ruşinător din istoria pressei române de dincóce de Carpaţĭ, décă nu ni-ar constrînge la acésta tendinţa şi spiritul ce se manifestă în articulul, despre care vorbim.

Din articulul „Lămurirĭ" rĕsuflă acelaşĭ spirit clevetitor şi denunţiator, ce caracteriséză aşa de mult povestirile politice ale vechiului director al „Tribunei". Mai mult, mersul ideilor acestui articul este de tot identic cu cel desfăşurat înainte cu dece anĭ într'un articul, ce l'a scris dênsul tot în „Tribuna" (nr. 285 dela 2 (14) Decemvre), în care se silesce a-'şĭ justifica, conduita de atuncĭ, în faţa invinuirilor ridicate de „simţimêntul public" al Românilor ardelenĭ de dincóce şi de dincolo. Până şi cuvintele şi frasele folosite sunt aprópe aceleaşĭ.

Şi atuncĭ, în Decemvre 1885, „Tribuna" se jăluia, că prin aceea, că „n'a aprobat silinţele" emigraţilor ardelenĭ din România „de-a influinţa politica ţĕrii în sens antimaghiar" s'a pus în conflict „cu unii dintre fraţii noştri emigraţĭ în România, ba şi cu o parte a publicului nostru de aicĭ" şi scriea:

„Ne-a părut fórte rĕu de acésta, dér nu ne putem abate dela programul nostru, în care am luat angajementul de-a combate pe toţĭ cei ce ar voì sĕ propage între Românĭ tendinţe, carĭ compromit buna reputaţiune a poporului român. Ér *reflectarea la ajutorul unui stat vecin* trădéză o asemenea tendenţă" ş. a.

Şi atuncĭ scriea „Tribuna", că ea se va nisuì a ne împăca cu Maghiarii... „pe carĭ forţa împrejurărilor îi va sili sĕ caute prietenia nóstră şi sĕ şi-o câştige cu preţul cuvenit"... ér décă nu va isbuti politica ei, „atuncĭ sĕ vină la rênd aceia, carĭ susţin, că rĕu a pornit, când stăruie asupra ordinei legale" şi carĭ „vor sĕ respingă violenţa prin violenţă".

Deosebirea între atuncĭ şi acuma este numai, că în articolul „Lămurirĭ" nu se mai vorbesce de emigraţii ardelenĭ din România — póte pentru-că şi autorul cu prietenii sĕi se află acum între ei — ci de acei „*ómenĭ politicĭ din România*", carĭ astădĭ, ca şi la 1885, ar încuragia „mişcarea irredentistă", orĭ s'ar sili „sĕ dea mişcării naţionale un caracter filo-rusesc", ar asmuţa mereu pe Românĭ „ca sĕ părăséscă terenul legal" şi ar voi sĕ împingă pe „cei ce pórtă adĭ sarcina de redactorĭ ai „Tribunei", la „enunciaţiunĭ nesocotite."

Deosebirea de atuncĭ, şi de acuma mai este, că autorul „Lămuririlor" nu se mărginesce de-a feri pe fraţii noştri din România de „înrîurinţele rusescĭ", declarându-i pe toţĭ câţĭ nu aprobă atitudinea celor dela „Tribuna" de unelte muscălescĭ, ci merge până a susţiné, că toţĭ acei membri ai partidului nostru naţional, carĭ nu s'au împărtăşit şi nu se împărtăşesc de susţinerea „Tribunei", sunt nisce nemernicĭ, carĭ vor sĕ „împingă pe Românĭ spre Rusia" şi se provóce astfel „estrema rigóre" a guvernului unguresc.

Ridiculositatea afirmărilor şi a ideilor desfăşurate de autorul „Lămuririlor" ne dispenséză a mai întra în meritul acestor miserabile clevetirĭ. Rĕmâne însĕ o întrebare deschisă, care nu póte rĕmâné fără de rĕspuns şi adecă: ce noimă şi ce scop pot avé articulii de feliul acestuia în nisce momente atâta de critice, ca acele, prin care trecem adĭ noi Românii asupriţĭ?

CRONICA POLITICĂ.

— 21 Decemvre.

Din incidentul întrărei în anul milenar, mai mulţĭ dintre archiereii catolici au publicat nisce **„pastorale milenare"**, carĭ erĭ în diua de anul nou, s'au cetit credincioşilor prin bisericele catolice. Astfel de pastorale au publicat: primatele Vaszary, cardinalul Schlauch, episcopii: Zalka din Györ, Constantin Schuster din Vaţ, Csaszka din Calocea, Dessewffy din Cianad, Metropolitul Samassa din Agria etc. In fiă-care dintre pastorale se accentuéză mai ales caracterul creştinesc al statului şi se pledéză pentru susţinerea întegră a acestui caracter. Mai interesantă pentru noi însĕ este pastorala episcopului *Schuster* dela Vaţ, care pledéză pentru *armonica conveţuire cu naţionalităţile*, terminându-şĭ pastorala cu următórele cuvinte: „In decursul timpurilor, împuţinêndu-ne noi prin rĕsbóiele cele nenumĕrate, am primit ca fraţĭ ai noştri şi naţionalităţĭ streine, ba am trăit în pace şi cu fraţii noştri de altă religiă. După învĕţătura lui Christos, sĕ *practicăm şi de aicĭ înainte iubirea de-aprópelui*, dér sĕ nu redăm din credinţa nóstră nicĭ un fir de pĕr".

*

Cu 1 Octomvre 1896 va intra în vigóre o nouă reformă la **honvedime**. Până acuma adecă, din motive financiare, soldaţii honvedĭ în cea mai mare parte nu serviau activĭ doi anĭ, ci numai $1^1/_2$ anĭ. Dela terminul amintit mai sus însĕ toţĭ soldaţii-honvedĭ *fără escepţiune* vor trebui sĕ servéscă activĭ doi anĭ.

*

Diarele din *Roma* confirmă, că monarchul nostru a trimis **Papei** un present scump de Crăciun, însoţit de o gratulaţiune în scris. Papa a rĕspuns imediat cu o asemenea scrisóre, rugând pe Majestatea Sa sĕ restabiléscă *vechile bune relaţiuni* cu Vaticanul. In urma acésta alaltăerĭ a şi plecat ambasadorul conte *Revertera* la Roma la postul sĕu, de unde, cum scim, fusese rechiămat înainte cu două lunĭ din causa stărilor încordate ce se iviseră atuncĭ între curtea austriacă şi între Vatican.

Din Bucovina.

Polonii şi visul lor — Polonisarea Bucovinei. — Cine-i vina: boerii, consistoriul şi guvernul. — Rutenii pionirii Polonilor. — Două studii din visul Polonilor realisate. — Deputatul I. Zurcan se plânge contra guvernului, boerii tac. — Preoţimea Siretului are sĕ le rĕsplătéscă.

— 29 Decemvre 1895.

Polonii ca şi Maghiarii, aceste două naţiunĭ se poreclesc cavalerescĭ şi nobile,

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Liturghia morţilor.

In cele urmĕtore voesc sĕ vĕ spun istoriόra pe care mi-a povestit'o într'o di crâsnicul din St. Eulalia, în Neuville-d'Aumont, la o sticlă de vin, în grădina restaurantului „La calul alb":

Rĕposatul meu tată (adecă al crâsnicului) fusese în viéţa sa îngropător. El avea un naturel vesel, ceea ce fără îndoială corĕspundea meseriei sale, de-órece s'a observat, că ómenii, carĭ muncesc prin ţintirime, au tot-déuna o fire mai viόie şi mai vorbăréţă. Mórtea pentru ei nu e vr'o grozăvenie şi nicĭ nu se gândesc la ea. Eu merg în mied de nópte în ţintirim cu aceeaşĭ linişte ca şi la „Calul alb", ér décă întêlnesc din întêmplare vr'o stafiă, nu mĕ nelinişteso nicĭ decât, de-órece îmĭ cuget, că aceea îşĭ va vedea de treburile sale întocmai ca mine de-ale mele.

Eu cunosc temeinic obiceiurile morţilor şi caracterul lor şi pot în privinţa acésta mai mult sci decât preoţii. Décă e-aşĭ istorisi lor tóte câte le-am vĕdut, ar rĕmânea uimiţĭ. Dér nu fiă-care adevĕr e bine a-'l spune, şi chiar tatăl meu, care în cursul vieţii sale povestia bucuros istoriόre, n'a povestit nicĭ a suta parte din câte a sciut de fapt. Din contră el repeta adeseorĭ aceeaşĭ poveste, şi după cât sciu, dênsul a povestit aventura Caterinei Fontaine cel puţin de o sută de orĭ. Caterina Fontaine era o feciόră bĕtrână, pe care o cunoscuse tatăl meu deja din copilăria sa; dér nicĭ nu m'aş mira, décă în ţinutul nostru şi cei mai bĕtrânĭ ómenĭ şi-ar aduce aminte, că au audit despre ea, căcĭ era fórte cunoscută şi se bucura de cel mai bun nume, deşi era sĕracă.

Dênsa locuia în colţul strădii călugăriţelor, în micul turn, pe care-'l mai puteţĭ vedea şi astădĭ, şi care e rĕmăşiţa unui edificiu semiruinat, ce dă în grădina Ursulinelor.

Pe acest turnuleţ sĕ află figurĭ şi inscripţiunĭ pe jumĕtate şterse. Rĕposatul preot din St. Eulalia, prea veneratul domn Levasseur ne asigura, că acésta în limba latină ar însemna: „Iubirea e mai tare decât mórtea". „Firesc, aicĭ e de a-se înţelege iubirea lui D-deu", adăoga el.

Caterina Fontaine locuia singură în acéstă locuinţă mititică. Dênsa făcea dantele, căci trebue sĕ scii, că dantelele ţinuturilor nóstre erau odiniόră fórte vestite. Nimenĭ nu-i cunoscuse nicĭ părinţii, nicĭ vr'o rudeniă. Omenii îşĭ spuneau, că dênsa la 18 anĭ ar fi iubit pe tinĕrul cavaler d'Aumont-Cléry şi s'ar fi logodit în taină cu el. Dér avuţii nu voiau sĕ scià nimic despre acésta şi o declarau de poveste, care a fost numai născocită, de-órece Caterina Fontaine părea mai mult o dómnă, decât o lucrătóre, şi apoi sub pletele-i cărunte se mai puteau observa urmele unei frumseţĭ de odiniόră, 'i era vecĭnic tristă şi purta la deget un inel, pe care era gravate două mânĭ, carĭ se împreună spre eternă legătură, după cum se obicĭnuia în vremile vechĭ între logodiţĭ.

Vei afla îndată, cât adevĕr conţinea acest lucru.

Caterina Fontaine trăia fórte evlavios. Dênsa mergea cu zel la biserică şi venia în fiă-care diminéţă, la 6 óre la St. Eulalia, spre a asista la o liturghiă, orĭ-cum ar fi fost vremea.

Intr'o nópte de Decemvre, pe când dormia Catarina în camera sa, fù de-odată trezită de sunetele clopotelor şi deóre-ce nu se îndoi, că se sună de cea dintâiu liturghie, se îmbrăcă repede şi o porni pe stradă, unde era încă atât de întunerec, încât nu se putea vedea nicĭ o casă. Dér Caterina Fontaine, care cunoscea fiă-care pétră pe care'şĭ punea piciorul, şi care s'ar fi putut duce cu ochii închişĭ la biserică, ajunse fără greutate în colţul strădilor călugăriţelor şi a preoţilor, acolo, unde se ridică casa de lemn, care are un frontispiciu sculptat. Când sosi dênsa la acest loc, vĕdù, că uşile bisericei sunt deschise şi că sfântul loc strălucia în lumină. Dér ea nu recunoscù pe nimenĭ din cei de faţă şi vĕdù cu uimire, că toţĭ aceştĭ ómenĭ erau îmbrăcaţĭ în catifea cusută cu fire de aur şi purtau pene pe pălării şi spade la şoldurĭ, întocmai ca'n vremile de mai înainte. Se aflau aicĭ domnĭ, carĭ purtau bastóne marĭ cu nasturĭ considerabilĭ de aur, şi dame, carĭ aveau pe cap un bonet c'un diadem de diamante. Cavalerĭ din timpul lui Ludovic sântul, întindeau mâna damelor, carĭ îşĭ ascundeau îndĕrĕptul evantaiului faţa lor sulimenită, din care

pe când purtarea lor nu este de fel nobilă. Purtarea Maghiarilor cu cele-l'alte națiunĭ din Ungaria o cunósce lumea. Vine acuma rêndul ca și Polonii sĕ fiă demascațĭ. Nu-țĭ vine a crede, că aceste două națiunĭ odată impilate implorau ajutorul Europei și jurau a fi pionirii libertății în Orient. Ele însĕ nu și-au ținut promisiunea.

Sĕ vedem ce fac Polonii!

Visul fiă-cărui Polon sĕrac séu avut este o Poloniă întinsă dela mare până la mare. Așa sună și câutecul lor de libertate. Rebeliunea este inăscută Polonilor, istoria ne probéză. N'au un ban în pungă, dér sĕ fălesc a avé onóre, așa li-i ḑicala. Rebelii proscrișĭ la 1863, aḑĭ au ajuns a ocupa posturĭ inalte în statul austriac, ei carĭ odată erau justificațĭ *in efigie.* Polonul, aruncat de sórte în America séu în ocnele Siberiei, móre pe buze cu dorul: *Poloma mare.* Toți lucră de a-șĭ vedé visul cu ochii, și de móre nevĕḑêndu-l îșĭ blastĕmă sórtea.

In Galiția Polonii au isgonit limba germană din școlele medie și Polonii tinerĭ nu mai sciu germânesce, nutresc o ură în contra a tot ce este german, — ca mâne în camera imperială din Viena deputații lor numai polăcesce vor vorbi! Aceste tóte se fac sub ochii și sub scutul Austriei și 'n detrimentul ei, și nu ni-ar importa pe noi Bucovinenii, décă polonisarea n'ar trece cu trenul dela Nepolocăuțĭ în Bucovina.

Odată venia ea prin mazurii, ce-i aduceau boerii noștri românĭ, ca sĕ fiă servitorĭ pe la velnițe. Mazurii sunt bunĭ servitorĭ la boi, se pricep de minune unii cu alții avênd și mazurii și boii tot aceea-șĭ dorință, mânca cât mai mult spre a-se îngrășa. Boerii au pus boii la îngrășare șau adus pe mazuri în țéră. Boii i-au dus pe piața Vienei, și i-au vêndut, banii i-au pierdut în cărțĭ, moșia a întrat pe mânĭ strĕine, ér mazurii ni-au rĕmas cuiu strĕin în țéră, și se 'ngrașă mereu, și nimenĭ nu se'ndură sĕ-i ducă unde-va spre vênḑare, căcĭ Bucovina-i țéră dulce, cine vine nu se duce. Boerii noștri — D-ḑeu sĕ-i erte — ni i-au adus, și de-atuncia vin și vin de ne-au cutropit moșia dela Nistru până la Prut. Ei vin acuma singurĭ, nu-i mai aduce nimenĭ, au dat de miere șiau rutenisat sate întregĭ, carĭ aḑĭ numai după terminațiunea lor în „*uțĭ*“ probéză c'au fost óre când române. O! de s'ar scula vechii colonĭ de-ai lui Ștefan li-ar da o pornélă ca lui Albrecht și *șlachtei* polone în pădurea Cozminului.

Consistoriul ortodox român de pe atuncia în bunătatea sa cunoscută pentru tot ce-i galițian și rusesc, primi în seminarul din Cernăuțĭ galițienĭ uniațĭ sub cuvênt, că mazurilor le trebue popĭ, carĭ sĕ grohăéscă. Și-au făcut pomană Hacman și aceia, carĭ, deși erau Românĭ, n'au căutat sĕ strice opera lui Hacman; ci și-au căutat căpĕtuirea nepoțeilor.

Guvernul sub masca dreptății a protejat și el rutenisarea. Popii romano-catolicĭ și greco-catolicĭ rutenĭ, carĭ vin în țéră, se recruteză din cei mai fanaticĭ farisei, și drept rĕsplată anii petrecuțĭ în proseletism în Bucovina li-se calculă ca anĭ de resbel în țéra sĕlbatecilor. Ca sĕ le facă traiul ușor le îndópă punga cu liturghii bine plătite de prin Galiția, ba și din Germania din provincia *Posen* vin bănișori ca sĕ adurmece suflete și sĕ le scape de peire. Popii popistașĭ sunt pe la orașe. Aicĭ prin catecheții lor — unii au vină'n cóce — fac că de dragul lor multe copile se deprind cu limba polonă, căcĭ catecheții le învață și din germane se fac polone. Predică prin biserică polăcesce și cu timpul Germanii se deprind cu limba dela *Sambor* și orașele de-a rêndul devin polone. Mai vin și câte-va familii de funcționarĭ adușĭ din Galiția ca sĕ fericéscă țéra dimpreună cu servitorii de pe la gărĭ. Totul se importă din Galiția și servitor și funcționar ér poporul român se scóte pe strade.

De prin orașe îl alungă Polonii, dela sate mazurii îl fac rutén. Și curioșĭ sunt Polonii și greu de priceput. In Galiția nu sufer suflare ruténă: îi nimicesc cu foc și apă, mai tare cu alegerele în Dieta țerii din Lemberg, ei merg și se plâng la împĕratul, dér nu sunt ascultațĭ, căcĭ Polonii nu voesc.

Așa se face în Galiția! In Bucovina contrarul: aicĭ Rutenii sunt protejațĭ de Polonĭ. Pe sama Rutenilor au rĕmas satele române sĕ fiă rutenisate prin școlă. Și se fac școlĭ rutene prin sate pe un cap, tot școlĭ de câte 2—4 clase, ca sĕ probeze lumii înțelepciunea ruténă. Românii au școlĭ ca vai de dênșii, și cât se învață în ele voi spune în curênd. Rutenii au de-a rutenisa, Polonii îi protejéză, căcĭ sunt funcționarĭ împĕrătescĭ și au jurat credință pentru ca apoi sĕ impile pe Românĭ. Probe ni dau destule „Gazeta Bucovinei“ și „Deșteptarea“ din Cernăuțĭ, și cu tóte acestea vaetul de mórte al Românilor nu'l aude nimenĭ. Impĕratul e departe și sfinții te belesc, caută dreptate, când Rutenii și Polonii din Bucovina lucră contra Românilor.

Rutenii sunt pionirii Polonilor, au de-a ruteniza țéra s'o facă mai accesibilă pentru tot ce este polon. Spre acest scop se vor lăpĕda de confesiunea ortodoxă orientală și se vor face greco-catolicĭ. S'au și făcut începuturĭ bune, casul din Rarancea este dovadă destul de eclatantă. Și consistoriul de dragul unui archimandrit, care era ném cu parochul din Rarancea, n'a vrut sĕ pricépă și-a favorisat unia.

Când vor rutenisa țéra întrégă — și acésta merge cu pașĭ gigantecĭ — și vor scrie sufletele la biserica catolică, atuncia Polonii îșĭ vor vedé visul cu ochii și — n'or voi sĕ scie de Rutenĭ, ci-i vor persecuta ca și 'n Galiția pentru bunele servicii ce-au adus causei polone.

Așa a fost óre-când și'n Polonia. Plebea, mazurii erau ortodoxĭ orientalĭ, i-au înstrăinat în secolul al 17-lea dela biserica ortodoxă din Constantinopol, și aḑĭ nu mai vréu sĕ scie de ei. Analog are sĕ fiă și în Bucovina. Două vise ale Polonilor, rutenisarea și unirea s'au început, grija lor este de-a fi îndeplinită.

Că așa curg lucrurile deputatul I. Zurcan a arătat în ședința 439, a camerei imperiale sesiunea XI din 10 Dec. 1895 protocolul stenografic pag. 21985—21993 despre care s'a și scris în „Gazeta Transilvaniei“ Nr. 275 și 276 a. c. sub titlul „Dreptatea în Bucovina“. El veteranul archipresviter mitrofor a vorbit, și care din boerii noștri i-a secondat? Au tăcut cu toții ca pescii, mai ales însĕ în ședința din 11 Dec. 1895, când președintele Camerii i-a detras cuvêntul se uita Zurcan óre n'ar afla vre-un deputat român din Bucovina în Cameră. Erau și tăceau! Amară i-a fost decepțiunea lui Zurcan, când vĕḑu, că ai sĕi tac. Ce sĕ le facĭ, deputații noștri boerĭ de ném nu se pot strica cu boerii strĕinĭ de dragul mojicilor plouațĭ. Lasă popa sĕ vorbéscă, noi vom tăcé. Nația are apă de beut și aer de respirat pentru care avem sĕ-i dăm bir, sĕ plătéscă, și ca nu cum-va sĕ ḑică lumea, că n'avem gură noi deputații românĭ din ném boeresc, am vorbit despre ferestrele sparte din Iștenșegits, un sat maghiar, cum ḑice „Gazeta Bucovinei“ — ca sĕ probăm Maghiarilor că și noi îi avem dragĭ, și le dorim binele, ca mai ușor sĕ sugrume pe Românii din Ungaria.

Bravo! Multă înțelepciune, numai una nu pricep că n'am vĕḑut deputat român din ném boeresc, care sĕ fi lucrat ceva fără interes. Celui ce va proba acésta la deputații noștri din present i-aș datorì mult! De aceea m'am bucurat, când am auḑit, că nisce preoțĭ din protopresviteratul Siretului, acest protopresviterat, care jócă un rol însemnat în desvoltarea poporului — s'au strîns de-a forma o societate a tuturor preoților din țéră după cum este *Katholischer Verein* din Austria, și la viitórele alegerĭ, fiă pentru Dieta țerii, fiă pentru Camera imperială, sĕ arate boerilor, că s'a trecut cu șaga — a venit și rêndul altora de-a ședé la masa verde și de-a lucra. Nu mai încap promisiunĭ și cuvinte góle ce te orbesc în timpul alegerilor, ér mai în urmă eștĭ luat în rîs, de cum-va te-au sedus vorbele lor. Și apoi preotul este mai aprópe de biéta opincă, îi scie nĕcazurile și-i legat cu sórtea ei.*) Boerimea a stat tot-déuna departe de popor, și poporul a prins a pricepe că multe rele boerii i a adus și nu mai voesce a-și încrede lor sórtea. Lumea arde de nerăbdare sĕ vadă o altă era înființată, căcĭ cu politica boerilor noștri, de *oportunitate*, cum ḑic ei, ne-am ales cu capul spart.

Călĕtorescu.

Avansărĭ în armată.

Alaltăerĭ a apărut în mult doritul și așteptatul „Verordnungsblatt“, în care se publică numirile și avansările din armata comună, numirile oficerilor și cadeților în reservă, carĭ sunt cu mai mult favoritóre de cât în anul trecut, ceea ce se póte vedea din statistica următóre: La infanteriă s'au făcut 887 de numirĭ (în anul trecut numai 140); la vênĕtorĭ 100 (în a. tr. 34); la cavaleriă 82 (în a. tr. 53); la artileria 180 (în a. tr. 70).

Majestatea Sa a numit între alții pe următorii *sublocotenențĭ în reservă:*

In infanteriă: Iosif Marcan 84, Ioan Zăvrăcean 70, Nicolau Brașovean 82, Iacob Nicula 53, Ioan Sărat 57, Gașpar Rovinean 71, Constantin Popa 2, Eugen Basarab 44, Iosif Rus 73, Paul Ciato 51, Nicolau Căciulă 31, Anton Brăzean 87, Radu Ardelea 31, Emil Sever 70, Ioan Jaliu 2, Valeriu Milovan 46.

La cavaleriă: George Damian reg. ul. 8.

La artileriă: Victor Petri 12.

La tren: Ioan Beran.

Mai departe au fost numițĭ următorii *aspiranțĭ de oficerì în reservă:*

In infanteriă: Octavian Vasu 31, Nicolau Puican 31, Corneliu Jurca 31, Alex. Nistor 33, Ștefan Crița 2, Coriolan Meseșan 31.

In fine au fost numițĭ următorii *cadețĭ în reservă:*

In infanteriă: Modest Cociuba 10, Alexandru Rotariu 33, Ioan Pop 35, Anastasiu Demianu 50, Vasilie Constantinovicĭ recte Stupariu 43, Vasile Burduhos 41, Atilio Petri 27, Aurel Crenian 61, Rudolf Orghidan 50, Ioan Malaiu 31, Aurel Ciortea 31, Valeriu Domșa 61, Ioan Pășcan 38, Valeriu Tempea 31, Ioan Dorca 31, Iosif Precan 81, Iosif Moldovan 32, Mihail Bohațiel 31, Iosif Hora 88, Aurel Florea 31, Iosif Man 46, Ioan Crișan 50, Pascu Brinda 33, Constantin Căciulă 31, Aurel Giurgiŭ recte Laurianu 50, Parten Popoviciŭ 33, George Gligorescu 33.

La cavaleriă: Aurel Ciato reg. hus. 16.

La artileriă: Rudolf Iordan 2, Justin Miron 7, și Valeriu Gaița 5.

*) Așa ar trebui sĕ fiă, dér óre este convíns d. Călĕtorescu, că acésta se póte susține în adevĕr pentru partea cea mai mare a preoților bucovinenĭ? *Red.*

Din comitatul Huniedórei.

Deva, 31 Dec. 1895.

Stim. D-le Redactor! Comedia cu „*Restaurarea*“ s'a finit la 28 Dec. și acum slavă Domnului, érășĭ avem cine sĕ ne administreze.

Tótă producțiunea s'a petrecut într'o jumĕtate de oră. Fișpanul împodobit în costum maghiar (nu tocmai așa pompos, precum purtau strămoșii Maghiarilor, când au venit din Asia), cu un aer sĕrbătoresc a declamat o vorbire, rĕu studiată despre ultima redută a nemeșilor și apoi a trecut la numirea comisiunei candidatóre.

Comisiunea s'a retras, apoi peste câte-va minute a apărut de nou și fișpanul a cetit numele celor candidațĭ și după câte-va „éljen“-urĭ, comitatul Huniădórei s'a restaurat, declarându-se de aleșĭ cu aclamațiune tot administratorii de mai înainte.

Apoi s'au dus cu toții la banchet și au chefuit, ca de obiceiŭ.

Membrii românĭ au lipsit atât din sala comitatului, cât și dela banchet. Maghiarii au putut fi mulțumițĭ, că nimenĭ nu i-a conturbat.

Românĭ au fost realeșĭ: 1) *Ioan Simionaș*, ca președinte la sedria orfanală; 2) *Saba Borha*, protopretor în cercul Huniedórei; 3) *Antoniu Cuteanu* controlor (avansat din esactor); 4) *Iosif Orbonaș* pretor în cercul Orăștiei, și 5) *Vasilie Ianza*, pretor în cercul Gioagiului.

Ca sĕ vedețĭ, care este proporțiunea în plățile ce trag funcționarii administrativĭ maghiarĭ și între cei românĭ, vĕ comunic următórele:

In comitatul Huniedórei la 28 Dec. s'au ales 21 funcționarĭ. Plata funcționarilor aleșĭ peste tot face suma de 28,590 fl. Din acéstă plată capĕtă cei 5 Românĭ 6400 fl., ér restul de *22,190 fl.*, adecă dóuĕḑecĭ și două de mii o sută nóuĕ-ḑecĭ florini merg în punga funcționarilor maghiarĭ, — fiind-că comitatul Huniedórei e locuit de peste dóuĕ sute cincĭ-ḑecĭ mii Românĭ, pe când ceialalțĭ locuitorĭ cu toții abia fac ḑece mii.

Dér sĕ vedem, cum stăm și cu alegĕtorii: In comitatul nostru sunt 6 cercurĭ electorale cu 7319 alegĕtorĭ. Din aceștĭ alegĕtorĭ, în cercul Dobrei sunt 465, în cercul Huniedórei 740, în cercul Orăștiei 851, în cercul Devei 1260, în cercul Hațegului 1683, în cercul Baiei de Criș 2315. E de însemnat, că în cercul Baiei de Criș este în vigóre legea electorală din Ungaria, pe când în celelalte cercurĭ cea din Ardél.

Acum vĕ facem o mică comparațiune: Cercul electoral al Baiei de Criș, constătător din *46 mii locuitorĭ, pe basa posesiunei de pămênt are 2000 alegĕtorĭ*, ér cercul electoral al Dobrei cu *35 mii locuitorĭ, pe aceeașĭ basă, are* **numai 5 alegĕtorĭ.**

Așia cercul Baiei de Criș are tot după 23 suflete un alegĕtor, pe când cercul Dobrei numai la 7000 suflete are un alegĕtor. Prin urmare, *cercul Dobrei, ca sĕ potă avé*, după aceeașĭ proporțiune, *2000 alegĕtorĭ, ar trebui sĕ aibă nu mai puțin ca 14 milióne locuitorĭ* séu suflete.

Altmintrelea cercul Dobrei este în imediată apropiere de cercul Baiei de Criș; raporturile de avere sunt tot aceleașĭ.

Din aceste cifre póte trage orĭ și cine conclusiunea asupra diferenței, ce esistă între cele două legĭ electorale.

De aici se esplică și faptul, că pentru ce este atât de grea lupta nóstră, mai ales aicĭ în Transilvania.

Corespondentul.

SCIRILE ḐILEI.

— 21 Decemvre.

Un preot român osândit. Cetim în „Pes. Lloyd“ următorul comunicat, pe care 'l reproducem din vorbă 'n vorbă: „In 18 August 1894 preotul Nicolau Bistrian din comuna Ohaba-Bistra, fiind aniversarea ḑilei de nascere a monarchului, nu a ținut liturghiă — după cum este datină — pentru Majestatea Sa, ci pentru martirii românĭ. Când după finirea liturghiei, învĕțătorul Ioan Balint îl interpelă pe preot pen-

---

se puteau zări numai têmplele pudrate și plastrul frumseții.

Și tóte mergeau la locurile lor fără de nicĭ o larmă, fără a se auḑi, când pășiau încóce și încolo, rĕsunetul pașilor séu fîșâitul rochilor lor. Salele laterale erau ticsite de o mulțime de artiștĭ tinerĭ în mantaluțe surii, pantalonĭ până'n genunchĭ și ciorapĭ albĭ; aceștĭ tinerĭ țineau îmbrățișate de talie copile frumóse. Și lângă căldărușele cu apă sfințită steteau țĕrance în roculețe roșii și pieptare negrii, în vreme ce flăcăii erau înapoia lor și învêrtindu-șĭ pălăria între degete, priviau cu ochĭ marĭ înlăuntru. Tóte aceste fețe tăcute păreau a fi împietrite și cuprinse de acelașĭ gând trist și dulce.

Caterina Fontaine îngenunchià pe locul ei obicĭnuit și vĕḑù pe preot pășind cu doi ministranțĭ la altar, dér nu recunoscù nicĭ pe preot nicĭ pe servitorĭ.

Liturghia începù.

(Va urma.)

tru acésta, preotul se esprima în modul cel mai despectuos la adresa Majestății Sale. La pertractarea finală preotul negă, că s'ar fi esprimat în terminii încriminațĭ, totuşĭ tribunalul îl osêndi la *opt lunĭ închisóre ordinară şi 3 anĭ pierdere de oficiu.* Tabla a întărit acum sentința instanței prime."

—o—

Noul căpitan al oraşului Budapesta. Fóia oficială ungară publică în numĕrul eĭ de alaltăerĭ numirea fişpanuluĭ comitatelor Hont şi Neograd, Bela Rudnay, de căpitan suprem al Budapesteĭ.

—o—

Gimnasiu superior pentru fete Reuniunea regnicolară pentru crescerea fetelor din Ungaria în adunarea eĭ din urmă a hotărît, sĕ caseze consecutiv cele patru clase a scólei superióre de fete şi sĕ înfiinţeze lângă cele patru clase elementare o scólă medie cu opt clase, din care fetele sĕ pótă eşi cu testimoniu de maturitate. Planul de învĕţământ va fi astfel întocmit, ca fetele şi din clasa a VI sĕ pótă părăsi acest gimnasiu cu un absolutoriu special. Limba latină se va propune ca studiu facultativ numai din clasa a V în sus, şi gimnasiul va avé şi un curs de menagiu.

—o—

Ajunul Crăciunului în Braşov. Ca în toţi anii, aşa şi acum, ajunul Crăciunului va fi sĕrbat de Românii braşovenĭ prin frumóse acte de binefacere, împărţindu-se gratuit între elevii şi elevele sĕrace dela scólele române din loc îmbrăcăminte pentru iérnă. Hainele se vor distribui din partea Bisericei S.-luĭ Nicolae şi a Reuniunei femeilor române din loc, Dumineca, la 2 óre p. m., în sala cea mare a gimnasiuluĭ român.

—o—

O distincţiune. Majestatea Sa împĕratul i-a conferit directorului dela pedagogiul din Cernăuţĭ Dimitrie *Isopescul*, crucea de cavaler a ordinului Francisc Iosif.

—o—

Fişpanĭ noi numiţĭ. In locul luĭ Rudnay, care a fost numit căpitan al Budapestei, e numit ca fişpan al comitatului Hont deputatul dietal Bela Horvath; ér ca fişpan al oraşului Verşeţ, deputatul Elemer Páltfy.

—o—

Bancnote mâncate de şóreci. Un proprietar din Felegyháza cu numele Ioan Szabo şi-a pus banii sĕi, pe carĭ i-au economisat, într'o cămară, sub o bute, cugetând, că de-acolo nu-i va fura nimenea. Suma ascunsă sub bute consta din o bancnotă de o miiă fl. şi mai multe bancnote de câte o sută. După două lunĭ însĕ îi veni în minte luĭ Szabo sĕ-şĭ mai numere odată banii; sĕ duse deci în cămară şi când ridică butea, ce sĕ vedă? Banĭ ca 'n palmă. Observă însĕ urme de şórecĭ şi îndată îi fulgeră prin minte, că numaĭ şórecii i-au furat banii. A scotocit prin tótă casa, a rupt podinele, a spart coperişul şi zidul, dér tóte au fost în zadar, sĕrmanul om nu şi-a mai putut afla banii.

—o—

Sórtea spionilor militarĭ. In Cracovia un artilerist cu numele *Hradil* a furat nisce documente militare de fórte mare importanţă, şi în nóptea când s'a întêmplat acest furt stăteau înaintea casarmei din Cracovia soţii şi complicii lui Hradil despre carĭ se crede cu tótă siguritatea, că erau în serviciul Rusiei. Trădatorul artilerist cât şi consoţii luĭ au fost prinşĭ şi deţinuţĭ. S'a pornit apoĭ cercetare în contra lor, şi cum se vede, s'au descoperit multe şi marĭ lucrurĭ, pentru-că tribunalul militar din Cracovia l'a osêndit acum pe artileristul Hradil la cincĭ anĭ închisóre grea. Pertractarea finală cu soţii luĭ Hradil se va ţinea în 12 Ian. 1896 la tribunalul civil din Cracovia.

—o—

Scumpirea tarifei pe zone. „Magyarország" află din isvor sigur, că proiectul de-a urca tarifa pe zone pentru căile ferate ale statului este fapt împlinit. Anume, în ce privesce portul de persóne, se va urca în mod mai însemnat preţul de călĕtoriă pe classa I, mai puţin se va urca şi preţul classei a II-a, ér pentru classa III va rĕmâné neschimbat. La marfă portul se va urca cu 5—7%. Guvernul speră prin acéstă urcare a tarifei sĕ sporéscă venitele căilor ferate cu 4 milióne fl. la an. Nouĕle tarife se vor pune în aplicare *încă în decursul anului 1896.*

—o—

Producţiune teatrală împreunată cu cântărĭ vor arangia elevii cursului prim teologic din „Seminarul Andreian" Marţĭ (a doua di de Crăciun) în 26 Decemvre st. v. în restauraţiunea „Reitheffer" din Ocna-Sibiiului. Inceputul la 7 séra. Comitetul arangiator.

—o—

Deţinerĭ în masse în Petersburg. Poliţia ruséscă a descoperit o societate secretă numită „Infrăţirea dela Nord" ai căreĭ membri erau studenţĭ, şi peregrinau prin întrégă ţéră predicând şi lăţind ideĭ socialiste. O mulţime de persóne au fost arestate şi 200 de studenţĭ au părăsit Petersburgul, refugiindu-se prin provincii şi în străinătate.

—o—

Prinţĭ răpiţĭ. Diarul frances „Matin" publică următorul incident misterios: Doi prinţĭ din Abesinia, carĭ înainte cu un an au venit în Elveţia în oraşul Neufchâtel ca sĕ studieze, au fost răpiţĭ în 24 Dec. de agentul italian Migliarini, şi de atuncĭ se dice, că nu s'a mai audit nimic despre eĭ. Guvernul elveţian a început o cercetare strictă. Numitul diar frances e de părere, că prinţii sunt ţinuţĭ de Italienĭ ca obstaticĭ, ca prin eĭ sĕ se facă óre-care presiune asupra regelui Abesiniei, Menelik.

Dela şcólele înalte militare.

In *şcóla de resbel* din Viena studiéză de present 181 locotenenţĭ şi sublocotenenţĭ de tóte armele, şi ca ascultătorĭ *estraordinarĭ* 16 oficerĭ subalternĭ din honvedime.

Cursurile militare speciale *technice*, carĭ cuprind patru institute şi o grupă specială de oficerĭ, sunt cercetate esclusiv de oficerĭ din armata comună.

La cursurile militare speciale *administrative* studiéză pe lângă oficerĭ şi funcţionarĭ din armata comună, şi oficerĭ de honvedĭ, dér numai ca ascultătorĭ estraordinarĭ şi adecă 10 oficerĭ din armata teritorială austriacă, şi 8 din honvedime.

Cursul militar pentru *pionerĭ* este cercetat de 37 subofiţerĭ din armata comună.

La *şcóla de tir* din Bruck se comandéză în timpul verii oficerĭ de infanteria şi cavaleriă ai armatei comune şi ai armatelor teritoriale.

In institutul militar de *equitaţiune* din Viena se află de present 53 oficerĭ de cavaleriă şi artileriă.

Cursul militar de *duel şi gimnastică* din Wiener-Neustadt numĕră, afară de oficerĭ din armata comună, şi un locotenent de honvedĭ şi un oficer de marină ca frecuentanţĭ esternĭ.

In cursul *telegrafic pentru cavaleriă* din Tulln studiéză ca esternĭ treĭ oficerĭ ulanĭ austriacĭ, şi doi locotenenţĭ honvedĭ.

Cu acéstă ocasiune amintim aci un lucru remarcabil, şi adecă: De cincĭ anĭ încóce au studiat mai mulţĭ *oficerĭ bulgarĭ* ca ascultătorĭ estraordinarĭ în şcóla de resbel, în cursurile înalte de artileriă, în cursul de geniu şi în cel de intendanţă. Acum însĕ deodată toţĭ oficerii bulgarĭ au fost chiămaţĭ acasă şi nu s'au mai trimis în amintitele institute; un simptom fórte marcant pentru direcţiunea politică, care domnesce de present în Sofia.

Ţiganii din Ungaria.

Dilele trecute s'a finit *conscripţiunea Ţiganilor din Ungaria*, începută în 1893 la ordinul ministrului de interne de atuncĭ, Carol Hieronymi.

Cu totul s'au conscris 274 940 de Ţiganĭ, dintre carĭ 58.747 au fost obligaţĭ de-a cerceta şcóla, ér 40.624 n'au cercetat nicĭ o şcólă.

După religiune sunt rom. cat. 48%, gr. cat. 11%, gr. orient. 14%, august. 8%, reform. 15%, unit. 0,41% diferite conf. 45%.

Dintre Ţiganii călĕtorĭ (cortorarĭ) sciu vorbi limba ţigănéscă 62%, şi nu înţeleg nimica din limba ţigănéscă 13%. Dintre Ţiganii stabiliţĭ vorbesc limba ţigănéscă 29%, nu cunosc limba ţigănéscă 53%.

Este interesant acum a vedé ce limbĭ vorbesc Ţiganii din Ungaria. Limba maghiară o vorbesc 104.750 Ţiganĭ, limba ţigană o vorbesc 82.045 Ţiganĭ, germană 2396, slovacă 9857, română 67.046, ruténă 2008, croată 308, sêrbă 5861, şi alte limbĭ 311.

DIVERSE.

Vinul cel mai scump în lume este adĭ vinul din pivniţa orăşenéscă din Brema, care e vin de Rüdelsheim din an. 1653, e în colórea berei celei negre şi are un gust aromatic fórte tare. Din vinul acesta nu se dă, decât la prescrisele vre-unui medic şi şi atuncĭ tare puţin. Din acest vin li-s'a trimis cadou, sĕmn de stimă, numai următorilor treĭ bărbaţĭ: Impĕratului Wilhelm I, împĕratului Frideric şi luĭ Bismark. Un pahar de vin de acesta este în adevĕr proverbial de scump.

O puşcătură bună. Alexandru Dumas avu într'o di o cértă înverşunată c'un sublocotenent de dragonĭ şi, conform vederilor „societăţii", numai prin vĕrsare de sânge se puteau spăla vătĕmările reciproce. De óre-ce însĕ amêndoi erau fórte bunĭ puşcaşĭ, se învoiră sĕ lase, ca sortea sĕ hotăréscă, ér cel ce va perde, sĕ se împuşce. In diminéţa următóre se întruniră amêndoi contrarii şi secundanţii într'un mic restaurant din Batignolles. Se traseră sorţĭ şi Dumas perdu. El se supuse, la aparenţă liniştit, sorţii, şi îşĭ luă dela toţĭ adênc mişcat adio şi în cuvinte emoţionate iertă contrarului sĕu, care fu mai norocos. Luă apoĭ în mână pistolul încărcat, intră liniştit într'o odae laterală şi încuiă uşa. Ceilalţĭ aşteptau fără rĕsuflare pocnitura, care avea sĕ formeze sfîrşitul tragediei. In fine se audi o puşcătură. Spăimântaţĭ năvăliră eĭ spre uşa fatalei odăi, când acésta fu deschisă fără de veste şi mortul presupus apăru pe prag, ţinênd în mâna arma fumegandă: „Inchipuiţĭ-vĕ, ce nenorocire, domnii meĭ", strigă el, „am greşit ţinta".

De-ale modei. In Paris s'a lăţit între dame o modă nouă venită din Anglia. Anume damele pórtă o jachetă cu indoiturĭ late şi un guler lat; jachetele acestea sémĕnă întru tóte cu jachetele de pe timpul luĭ Ludovic al XV-lea. Vesta are încreţiturĭ brodate cu dantele. Colórea eĭ e brună, însĕ mai mult deschisă, decât întunecată. Unele pórtă vesta cu încreţiturĭ de colóre deschisă, altele cu totul albe şi mai rar galbine. Rochia este din aceeaşĭ stofă şi de aceeaşĭ colóre, ca şi jachieta. De astă-dată moda a luat un curs mai bun şi mai natural încât privesce blanele, căcĭ blanele falsificate prin văpsirĭ nu au trecere, ci numai blanele veritabile, nefalsificate, mai ales cele de colóre deschisă. Cât timp era în modă blana négră, văpsitorii puteau face cele mai marĭ speculaţiunĭ, astădĭ însĕ li-a sĕcat isvorul de venit. Blanele de iepure de casă şi altele asemenea fiind bine văpsite se vindeau sub numirea de cine scie ce blane fine şi rarĭ, fiind introduse astfel între damele cele mai avute, carĭ le plătiau cu preţurĭ fórte marĭ. Astădĭ însă s'a isprăvit cu acest şarlatanism. Astădĭ sunt la modă blanele veritabile de castor, dihor, ris, samur şi mai ales de vulpe. Blana de vulpe e aşa lucrată încât are vre-o 30 de variaţiunĭ de piei tot în colorĭ diferite. Apoi se mai folosesce şi blana de viezure. La jachetele aceste deschise damele pórtă o pălăria mică rotundă cu marginĭ înguste.

Scrutarea muntelui Arrarat. Treĭ oficerĭ din trupele rusescĭ, ce se află staţionate în Caucaz, s'au decis, sĕ se suie pe muntele Arrarat, ca sĕ afle piscul cel mai înalt şi tot odată sĕ afle ce animale şi plânte se află pe piscul acestui munte renumit încă din bibliă. Oficerii au suit muntele în timp de două dile şi după calculul lor muntele e înalt de 17,000 de urme. Vegetaţiunea este neînsemnată, nu se află pe el decât numai nisce tufe degenerate icĭ şi colo. Despre animale, nicĭ poveste nu-i. Locuitorii de prin prejur afirmă despre un anumit punct al muntelui, că acela ar fi locul unde s'a oprit naia luĭ Noe după scăderea apei. Imprejurul muntelui locuesc Armenĭ şi Curdĭ, şi susţin, că eĭ îşĭ derivă originea dela strămoşul lor Haic, care a fost strănepotul luĭ Noah, şi eĭ de aceea se şi numesc Haicĭ.

Cât costă balul oraşului Paris. Consiliul comunal al oraşului Paris a votat 118,000 francĭ pentru balul, care-l va arangia în decursul carnevalului în salele casei orăşenescĭ *„Hotel de Ville"*. Cheltuelile ce se vor face la acest bal sunt următórele: Invitările 5,000 francĭ; premii 12,000; luminat, încăldit şi pentru înfrumseţarea salei 48,000; pentru persónele din buffet 3,100 fr.; buffetul 46,500 şi musica 34,00 francĭ.

„ALBINA" institut de credit şi de economii.
Filiala Braşov.
Conspectul operaţiunilor în luna lui Decemvre 1895.

Intrate:

Numĕrar cu 1 Dec. 1895	fl.	4,510.33
Depunerĭ spre fructificare .	„	170,867.64
Cambii rĕscumpĕrate. . .	„	203,688 34
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	„	66,175.50
Imprumuturĭ pe producte .	„	5,773.81
Monetă	„	5,047.82
Comissiunĭ	„	25,087.71
Interese şi provisiunĭ . .	„	9,507.06
Conto curent	„	522,116.44
Kimesse	„	20,998.92
Diverse	„	4,218.84
	fl.	1.037,992.41

Eşite:

Depunerĭ spre fructificare	fl.	158 813,19
Cambii escomptate . . .	„	152,700.51
Conto curent	„	539,289.28
Imprumuturĭ pe efecte şi alte împrumuturĭ	„	57,153.40
Imprumuturĭ pe producte .	„	6,100.—
Monetă	„	4.916,70
Comisiunĭ	„	13,079.72
Interese şi provisiunĭ . .	„	5,725.83
Spese	„	2,047.36
Devise	„	48,000.—
Diverse	„	21,506.55
Kimesse	„	20,558.42
Numĕrar cu 31 Dec. 1895	„	8,101.45
	fl.	1.037.992.41

Braşov, 31 Decemvre 1895.

V. Bologa m. p. dirigent. . **N. P. Petrescu** m. p. adjunct.

V. Uvegeş m. p. comptabil.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Ianuarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	121.70
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.55
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	122.50
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	100.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	120.25
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	95.25
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	98.—
Imprum. ung. cu premii	151.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.—
Renta de hârtie austr.	99 60
Renta de argint austr.	99.80
Renta de aur austr.	120.75
Losurĭ din 860	147.20
Acții de ale Băncei austro ungară.	999.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	325.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	352.25
Napoleondorĭ.	9.62
Mărcĭ imperiale germane . . .	59.37½
London vista	121.30
Paris vista	48.02½
Rente de coróne austr. 4%. . .	99.90
Note italiene.	44.05

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.